

ปีทมน กอดระกูลสิน ๒๕๕๐: การศึกษาวิเคราะห์วิวัฒนาการและคุณค่าของสารคดีอัตชีวประวัติ
สมัยรัชกาลที่ ๕ – รัชกาลที่ ๙ ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย
ภาควิชาวรรณคดี ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ญาดา อารัมภีร์, อ.ค. ๑๖๕ หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของสารคดีอัตชีวประวัติจำแนกตาม
สถานะและอาชีพของผู้เขียน ๒) ศึกษาวิวัฒนาการของสารคดีอัตชีวประวัติสมัยรัชกาลที่ ๕ – รัชกาลที่ ๙ ให้
ทราบถึงความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีการเขียน ๓) ศึกษาคุณค่าของ
สารคดีอัตชีวประวัติ

สารคดีอัตชีวประวัติที่นำมาศึกษาประกอบด้วยสารคดีอัตชีวประวัติสมัยรัชกาลที่ ๕ – รัชกาลที่ ๙
จำนวน ๓๐ เรื่อง โดยเลือกเรื่องที่ทำให้ความหลากหลายทั้งในด้านกลุ่มผู้เขียน และด้านยุคสมัยที่เขียน

ผลการวิจัยพบว่าสารคดีอัตชีวประวัติโดยทั่วไปเป็นการเล่าเรื่องราวชีวิตของเจ้าของประวัติตั้งแต่วัย
เยาว์จนถึงช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต ด้วยเหตุที่แต่ละบุคคลมีความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน รายละเอียดของ
เนื้อหาจึงหลากหลายแตกต่างกันไปด้วย อย่างไรก็ตามสารคดีอัตชีวประวัติเจ้าของผู้เขียนที่อยู่ในกลุ่มสังคมหรือ
อาชีพเดียวกัน มักจะมีเนื้อหาส่วนหนึ่งร่วมกันคือการกล่าวถึงบริบททางสังคมหรืออาชีพของเจ้าของประวัติ

ในการศึกษาวิวัฒนาการของสารคดีอัตชีวประวัติตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ – รัชกาลที่ ๙ พบว่า ๑) มีการ
เปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหา กล่าวคือ ในอดีต สารคดีอัตชีวประวัติมักกล่าวถึงชีวิตครอบครัวแต่เพียงเล็กน้อย
กล่าวถึงการทำงานหรือเหตุการณ์ที่ตนพอใจโดยอ้อม มักกล่าวถึงประสบการณ์ด้านลบที่เกิดในวัยเด็ก ซึ่งเป็น
เรื่องที่ไม่ร้ายแรง ถ้ามีการกล่าวถึงเรื่องด้านลบของผู้อื่นจะทำโดยไม่ออกชื่อ แต่ในปัจจุบันมีการกล่าวถึงชีวิต
ครอบครัวมากขึ้นและกล่าวด้วยความยกย่อง มีแนวโน้มในการกล่าวถึงการทำงานหรือเหตุการณ์ที่ตนพอใจ
อย่างภาคภูมิใจมากขึ้นบางครั้งมองได้ว่าเป็นการโอ้อวด มีการกล่าวถึงเรื่องในด้านลบที่ร้ายแรงของตนเองและ
ผู้อื่นมากขึ้น และออกชื่ออย่างชัดเจน ส่วนจุดมุ่งหมายในการเขียนกับเนื้อหาส่วนใหญ่จะสอดคล้องกัน มีเพียง
บางเรื่องมีจุดมุ่งหมายแฝงเพื่อแก้ต่างให้แก่ตนเอง ๒) ไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนในด้านรูปแบบ กล่าวคือ
สารคดีอัตชีวประวัติทั้งในอดีตและปัจจุบันส่วนใหญ่มีรูปแบบเป็นความเรียงร้อยแก้ว รูปแบบอื่นๆ ที่พบบ้าง
คือ รูปแบบอนุทินหรือบันทึกประจำวัน และรูปแบบจดหมาย ๓) ไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนในด้านกลวิธี
การเขียน กล่าวคือ สารคดีอัตชีวประวัติทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีกลวิธีการเขียนหลายอย่าง ส่วนใหญ่ดำเนิน
เรื่องตามลำดับปฏิทิน มีบางเรื่องดำเนินเรื่องแบบสลับไปมา มีการใช้สำนวนโวหาร ภาพพจน์ที่เหมาะสมกับ
เนื้อหา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย มีอารมณ์คล้อยตาม และบ่งบอกถึงตัวตนของผู้เขียน น่าสังเกตว่าสารคดี
อัตชีวประวัติบางเรื่องในปัจจุบันมีลักษณะผสมผสานระหว่างสารคดีกับนวนิยาย ส่วนในการศึกษาด้านคุณค่า
พบว่าสารคดีอัตชีวประวัติเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าทั้งด้านความรู้ ความคิด และวรรณศิลป์

ผู้ทำมณ กอดระกูลสิน

ลายมือชื่อนิติ

อธิการบดี

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

18 / ๗ / ๒๕๕๐

Pattamon Kotrakoonsin 2007: An Analytical Study of the Evolution and Value of Autobiography from the Fifth through the Ninth Reigns. Master of Arts (Thai Literature), Major Field: Thai Literature, Department of Literature. Thesis Advisor: Assistant Professor Yada Arampee, Ph.D. 165 pages.

The objectives of this research were 1) to make an analytical study of autobiographies grouped in accordance with the authors' social status or occupation, 2) to study the evolution of autobiography in terms of content, form and narrative technique, and 3) to study the value of autobiography.

There were thirty autobiographies under study, chosen from those written in the reign of King Rama V to King Rama IX, to form a selection of writings by authors of different social or occupational areas and of different periods.

The research revealed that autobiographies generally depicted the authors' experiences from their childhood up to certain stage of life, the details of which naturally differ from one person to another. Authors belonging to the same areas tend to have one practice in common – the description of their own social or occupational context.

Regarding the evolution, the results were as follows: 1) There were changes in terms of content. In the past, little of the authors' family life was told; negative, mainly not serious, experiences in childhood were indirectly referred to; any negative issues about other people were narrated without mentioning names. While at present, more was told about ones' family and in a praising tone; working life and satisfactory events were proudly depicted, sometimes so proudly that it could be taken as a boast; more was said about severely negative experiences both about the authors themselves and about others, with names clearly given. There was an agreement between the purpose and the content in general, with only some exceptional cases where the authors intended to make excuses on their own behalf. 2) No obvious change was found in terms of form. Autobiography in both the past and the present had been written in prose. Other forms available are such as diary or letter. 3) No obvious change was found in terms of writing technique. Various techniques were applied: incidents were mostly put in chronological order even though flashbacks were sometimes used. The language was abound with expressions and figures of speech, suitable for the content, capable of convincing the audience and revealing the authors' identity. It is worth noticing that there is a mixture of non-fiction and fiction in autobiography. Regarding the value, the research has found that autobiography is a form of literature which provides the audience with knowledge, ideas and literary beauty.

Pattamon Kotrakoonsin

Student's signature

Yada Arampee

Thesis Advisor's signature

Mon / 18 / 2007